

020 Schrijft

De tweede roman van Diana Tjin is een lichtvoetige ode aan de Bijlmer en oude soulmuziek.

Tekst Jos Verdonk Beeld Sodis Vita

Door de dichtelijke aderen van Diana Tjin (1961) stroomt Surinaams, Chinees en joods bloed en wie weet wat nog meer. Diana bracht haar kinderjaren echter niet in Paramaribo door, maar in Amsterdam-Zuid. “Het is onder Hollanders een groot misverstand dat in Suriname iedereen donker of zwart is”, legt Diana Tjin lachend uit. “Vergeet het maar! Er zijn zoveel verschillende typen Surinamers en dan zijn die ook nog eens met elkaar vermengd. Moksi, noemen we dat: gemixt.”

Tjin heeft een moeder met een joodse achtergrond, die katholiek is gedoopt, en een Chinees-Surinaamse vader. In 1974 verhuisde het grote gezin van Amsterdam-Zuid naar de hoogbouwflat Dennenrode in de Bijlmermeer. “Het voelde als een enorme opluchting.

In Zuid vielen we nogal uit de toon en waren we dat grote buitenlandse gezin. In de Bijlmer hoefde ik niet meer constant op mijn tenen te lopen en uit te leggen dat ik ook met mes en vork eet en met twee woorden spreek. Dat maakt daar niet uit. In de Bijlmer leef je samen en probeer je elkaars eigenaardigheden te accepteren.”

Ze gebruikte haar ervaringen in Zuidoost voor het schrijven van haar tweede roman *Een Bijlmerliedje*. Het idee voor dat boek werd als het ware teruggekaatst door haar zoon. “Die was met een vriend op zoek naar een onderwerp voor een korte documentairefilm. ‘Waarom neem je geen Bijlmerliedje?’ zei ik. Dat is een begrip in onze familie: Bijlmerliedjes zijn de soulnummers die wij in Dennenrode draaiden. Mijn zoon zag dat niet zo zitten, maar zei: ‘Waarom doe je daar zelf niet iets mee?’”

In *Een Bijlmerliedje* maken we kennis met de vroegwijze boekenwurm Sheila, die met haar ouders en broers dezelfde weg aflegt als Diana Tjin. Ze kampt met dezelfde dingen als elk Nederlands puber-

meisje: onzekerheden, ruzie met vriendinnen en een onhandige eerste verliefdheid. Vrijwel elke gebeurtenis in Sheila's leven wordt opgehangen aan een Bijlmerliedje: vooral soulliedjes met soms een merkwaardige Duitse eend ertussen als *Ik bin wie du* van Marianne Rosenberg. “*Een Bijlmerliedje* schreef zich eigenlijk

als vanzelf. Het ging snel. Dat was fijn, want mijn vorige boek was een zwaar verhaal over een moeilijk onderwerp. Daar houd je zelf ook een zwaar gevoel aan over. Ik was blij dat dit zich aandiende: echt een vrolijk boek. Dat wilde ik graag. Er zijn niet zoveel vrolijke boeken.”

De ‘zware’ voorganger is *Het geheim van Mevrouw Grünwald*. Het gaat over een onderbelicht en vergeten dan wel verborgen stuk koloniale geschiedenis. In 1940 werden na de Duitse bezetting in Nederland in het toenmalige overzeese gebiedsdeel Suriname honderden Surinamers met de Duitse nationaliteit geïnterneerd in Kamp Copieweg. Onder hen waren veel vrouwen en kinderen. Die gevangenschap duurde voor sommigen tot 1947. Tjin: “Dat waren lang niet allemaal nazi's, maar voor een groot deel blanke Surinamers met Duitse wortels die om sentimentele redenen hun Duitse paspoort hadden behouden.”

Tjin studeerde klassieke talen en is erfgoedcatalograaf bij de UvA. “Ik beheer cultureel erfgoed, zoals boeken en documenten. Ik beschrijf dat materiaal voor de catalogus met behulp van een wereldwijd digitaal systeem.” Daarnaast schrijft ze al vanaf haar jeugd. “We hebben een grote familie en veel vrienden, dus ik weet soms niet waar ik de tijd vandaan

moet halen om te schrijven. De enige vaste momenten zijn de vakanties en de zondagochtenden.” Toen Tjin ging studeren liet ze de Bijlmer achter zich en ging op kamers wonen. “Kort voor mijn boek uitkwam, ben ik naar de Bijlmer gefietst. Ik kwam erachter dat Dennenrode was afgebroken. Maar in de bibliotheek op het Bijlmerplein stond mijn eerste boek. Ik vond dat heel bijzonder. Ja, ik heb nog steeds alleen warme herinneringen aan de Bijlmer. Het was er schoon, licht en ruim en alles deed het!”

UIT: EEN BIJLMERLIEDJE

In hun oude buurt waren ze het enige gekleurde gezin in de wijde omtrek. Hier vallen ze niet op, denkt ze, hoopt ze. Op de galerij en ook buiten kijkt niemand op van hun uiterlijk, ze zijn hier eerder doorsnee. Het is een erg prettig idee dat niemand hen meer zal bestuderen als exotische dieren. Wie zal het hier wat kunnen schelen als ze lange paarse en oranje vitrages ophangen in plaats van een keurig burgerlijk wit valletje? Niemand zal er hier schande van spreken dat ze niet wekelijks met grote precisie de plinten soppen. Hier zal vast ook niemand een misprijzende opmerking maken over de lamp boven de chromen eettafel. Daarin hebben ze vijf gloeilampen van verschillende kleuren gedraaid. Daardoor is er een lichtorgel ontstaan, een dat niet meebeweegt met muziek, maar net zo goed als te hip of te excentriek beschouwd kan worden. En wie maakt het hier wat uit, dat ze voortaan geen wit tafellaken meer gebruiken? Ieder van hen heeft bij de Hema een plastic placemat uitgekozen in de vorm van een vrucht.

Erg hip en modern.

Ook heeft ze de indruk dat haar moeder hier lang niet de enige vrouw is die alle dagen naar haar werk gaat. Hier zal niemand haar duidelijk proberen te maken dat ze iets verkeerd doet door geen keurige huisvrouw te willen zijn, voor wie het leven louter bestaat uit het zorgen voor man en kinderen.

Diana Tjin – *Een Bijlmerliedje*
In *De Knipscheer* €17,50

EEN BIJLMERLIEDJE WINNEN? ZIE CRYPTOGRAM
PAGINA 41

